

Kasseinspektøren. Meningen har været ved hele denne Lov, at de skulde lære at føre et ordentligt Bogholderi, og det skulde Sparekasseinspektøren lære dem at føre, og saa skulde han rejse rundt og se efter, om det var lykkedes dem at lære dette Bogholderi, og saa kunde han jo samtidigt gerne se efter, om de opførte deres Beholdninger og Obligationer paa rette Maade i deres Regnskaber; men det var ingenlunde Meningen, at det var ham, de skulde kunne krybe bagved, naar de forsojnte deres Ansvar. Det anser jeg for aldeles nødvendigt at sætte frem, thi vi have netop nu ved de sidste Bedragerier, der ere fsete, set, hvor komplet det er misforstaaet. Vi have set nebe i Hornborg, at der har man, da det nu viste sig, at Sparekassebestyreren havde brugt hele Beholdningen og selv taget det altsammen, sagt: Men det er ogsaa 3 Mar siden, at Sparekasseinspektøren har været her, medens det kun er 2 Mar siden, han har været i en anden Sparekasse. I den Grad have disse Folk misforstaaet deres Pligt og kastet deres Pligt over paa Sparekasseinspektøren. I Hornborg gif det saa vidt — det var Rentrevisorer — at da de kom og skulde undersøge hans Kasse — Manden var tilføldigvis Højremand — fandt han, at det maatte han forhindre, og saa sagde han til sig selv, at det var bedst, at han snakkede lidt med dem om Provisorierne. Han tænkte: „Kassebeholdning vil I se, nej, Provisorier skal I saa,“ og saa fik de Provisorier, og han stændtes med dem om Politik, og saa gif de efter det, uden at have set Kassen efter. Det er disse Mænd eller deres Venner der ville kaste Ansvar over paa Sparekasseinspektøren, og sige: „Hvorfor har han været saa længe om at komme her?“ De havde kun behøvet et lille Eftersyn, da hele Kassebeholdningen var ekspederet af vedkommende Bestyrer. Lige saa forholder det sig, naar vi gaa over til det i min Kreds, Bælum, stedfundne Bedrageri. Her vil man se — om jeg ikke husker fejl — at det Regnskab, der er indleveret, er besundet at være i saa støn en Orden som maaste noget Regnskab, der er indleveret; om jeg ikke husker fejl, er det den Karakteristik, som, saa vidt jeg ved, Sparekasseinspektøren har givet dette Regnskab. Og saa her er man af den Mening, at det havde været rart, om Sparekasseinspektøren havde set noget bedre efter. Hvad er det saa, Sparekasseinspektøren efter denne Forklaring skulde gøre? I 1876 havde vi 400 Sparekasser, som havde en Beholdning af tilsammen 200 Mill. Kr., men i 1889 havde vi 532 Sparekasser med

en Beholdning af 500 Mill. Kr. Og saa tror det ærede Medlem fra Randers (Attichau), at disse 532 Sparekasser skulde vi stole paa blive eftersete af denne ene Mand, selv om man forsynet ham med adskillige Assistentter! Nej, det er fuldstændig umuligt. Ansvarret maa ligge, hvor det skal, hos den lokale Bestyrelse og de lokale Revisorer, og derfor er det noget overordentlig farligt, at man giver dem den Undskyldning, at Fejlen ligger et helt andet Sted. Men saa kunde man jo sige: Ja, det kan godt være, at Sparekasseloven siger det, men saa er det galt, saa maa vi have en vældig Revision med 20 Inspektører og 50 Assistentter, der alle skulde rejse rundt og undersøge Kasser. Hvad vilde saa det føre til? Her kunde vi se, at ved et Tilfælde som det i Hornborg vilde det simpleste Eftersyn have været tilstrækkeligt; det var ikke nødvendigt, at den „rigere Erfaring“, som Sparekasseinspektøren har, skulde gøre sig gældende. Men lad os nu se paa Bedrageriet i Bælum — og der er Forhold, hvoraf man vil finde lignende mange andre Steder. Naar man staar i Epidisen for en Sparekasse, saa staar man i Reglen paa samme Tid i Epidisen for andre lokale Foretagender. Manden i Bælum stod i Epidisen for et Mejeri, en Forbrugsförening, en Brandkasse og for forskellige andre Ting, som jeg i dette Dørlit ikke erindrer, men det var en hel Del forskellige Kasser. . . . (En Stemme: Afholdsföreningen!) Ja, den havde vist ikke nogen Kassebeholdning, men et Minus, tror jeg. Men nu vil jeg sætte, at Sparekasseinspektøren kom derover. Hvad vilde saa ske? Hvorledes reddede Manden sig, hvor Eftersynet fsete? Han reddede sig paa den bekvæmeste Maade. Naar der var Eftersyn i Sparekassen, saa laante han det fra en af de andre Kasser, naar der var Eftersyn i Forbrugsföreningen, laante han det i Sparekassen, og naar det var i Brandkassen, som han ogsaa stod for, laante han af en af de andre Kasser, og saadan gif det ganske roligt. Men hvis nu Sparekasseinspektøren, Manden med den rigere Erfaring, var kommen og skulde anfille Undersøgelse, hvad saa? Ja, saa laante han alligevel, for Sparekasseinspektøren havde ikke noget at gøre med de andre Kasser og vilde staa aldeles hjælpeløs paa det Sted, hvor lokale Revisorer, hvis de gjorde sig Umage, kunde have optraadt med Virkning. Naar de lokale Revisorer, som meget ofte bestaa af de samme Folk for de forskellige Kasser, havde revideret samtidig i disse Kasser, vilde den Maner have været uigennemførlig. Derfor mener jeg, at det er aldeles nødvendigt at